

Ocena zasobów pomocy społecznej

za 2019 rok

Podstawa prawna

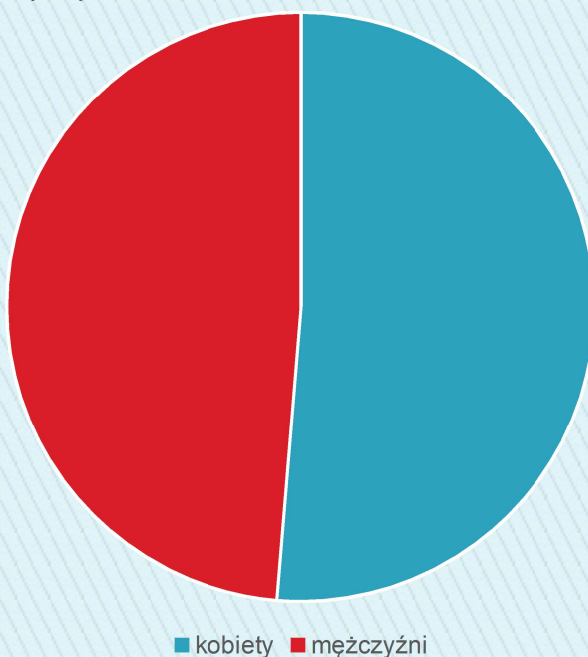
- ▶ Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadrę, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej.
- ▶ Obowiązek sporządzania corocznej OZPS został ustawowo nałożony na gminę, powiat, samorząd województwa, jednak w sposób bezpośredni jest on realizowany przez ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie i regionalne ośrodki polityki społecznej.

Wprowadzenie

- ▶ Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Zielonki za 2019 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
- ▶ Dane statystyczne, które zaprezentowane zostały w dokumencie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2019r. mogą w niektórych przypadkach różnić się od danych statystycznych prezentowanych przez GOPS w innych dokumentach.
- ▶ Dane o sytuacji demograficznej zasobów Głównego Urzędu Statystycznego zasilone zostały automatycznie z Banku Danych Lokalnych.

Sytuacja demograficzna

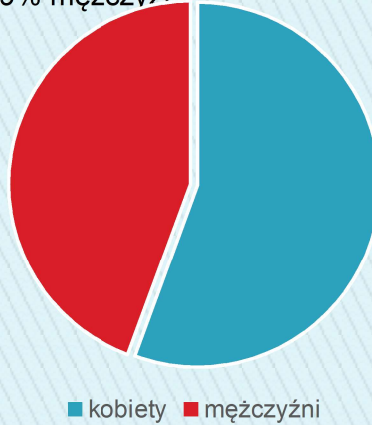
- ▶ Według stanu na 30 czerwca 2019 r., liczba ludności gminy Zielonki wyniosła 22 582 osoby z czego 51,31% stanowiły kobiety, a 48,69% mężczyźni.

- ▶ Źródło : Opracowanie własne na podstawie danych (GUS) Bank Danych Lokalnych

Stopa bezrobocia

- ▶ Według stanu na 31 grudnia 2019 roku stopa bezrobocia w gminie Zielonki wyniosła 1,47 %.
- ▶ Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Zielonki wynosiła 196 osób w tym 55,61% stanowiły kobiety, 44,39% mężczyźni

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UPPK

Infrastruktura społeczna

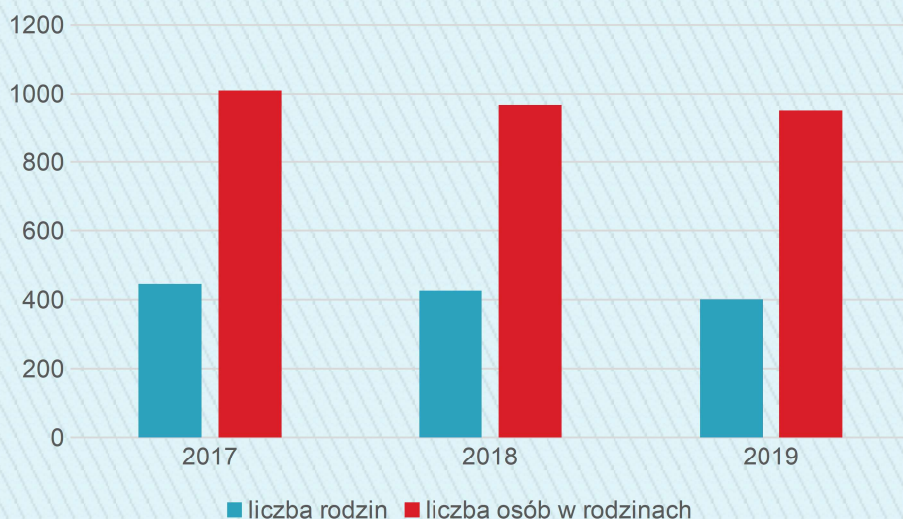
- ▶ Stan zasobów mieszkaniowych w latach 2017 - 2019

Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	35	34	35
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	0	0	0
Liczba mieszkań socjalnych	11	11	12
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	7	8	7
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	2	1	1

Źródło: opracowanie na podstawie danych OZPS

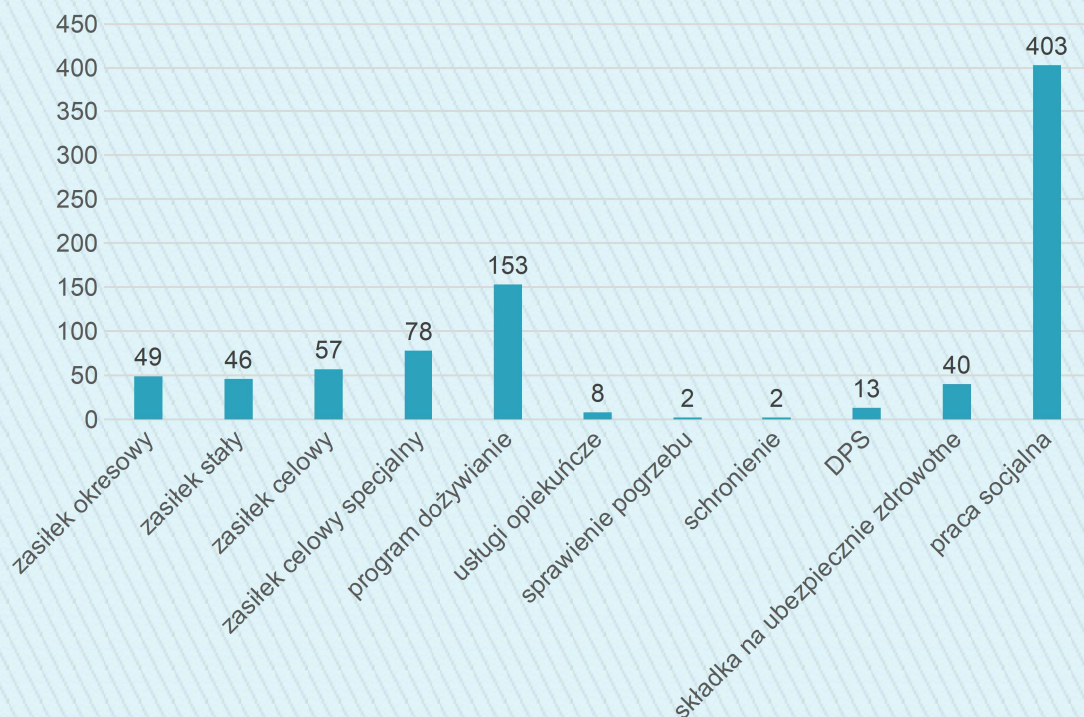
Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w 2019 r.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	446	1010
2018	426	968
2019	401	952

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OZPS

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej zrealizowanych w 2019 roku.

Realizacja programu "Posiłek w szkole i w domu" w 2019 roku.

Rodzaj Świadczenia	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń
Program „Posiłek w szkole i w domu” w tym:	153*	10.883
posiłek dla dzieci	75	7.109
posiłek dla pozostałych osób	14	3.307
zasilek celowy na zakup żywności	77	455
świadczenia rzeczowe	1	12

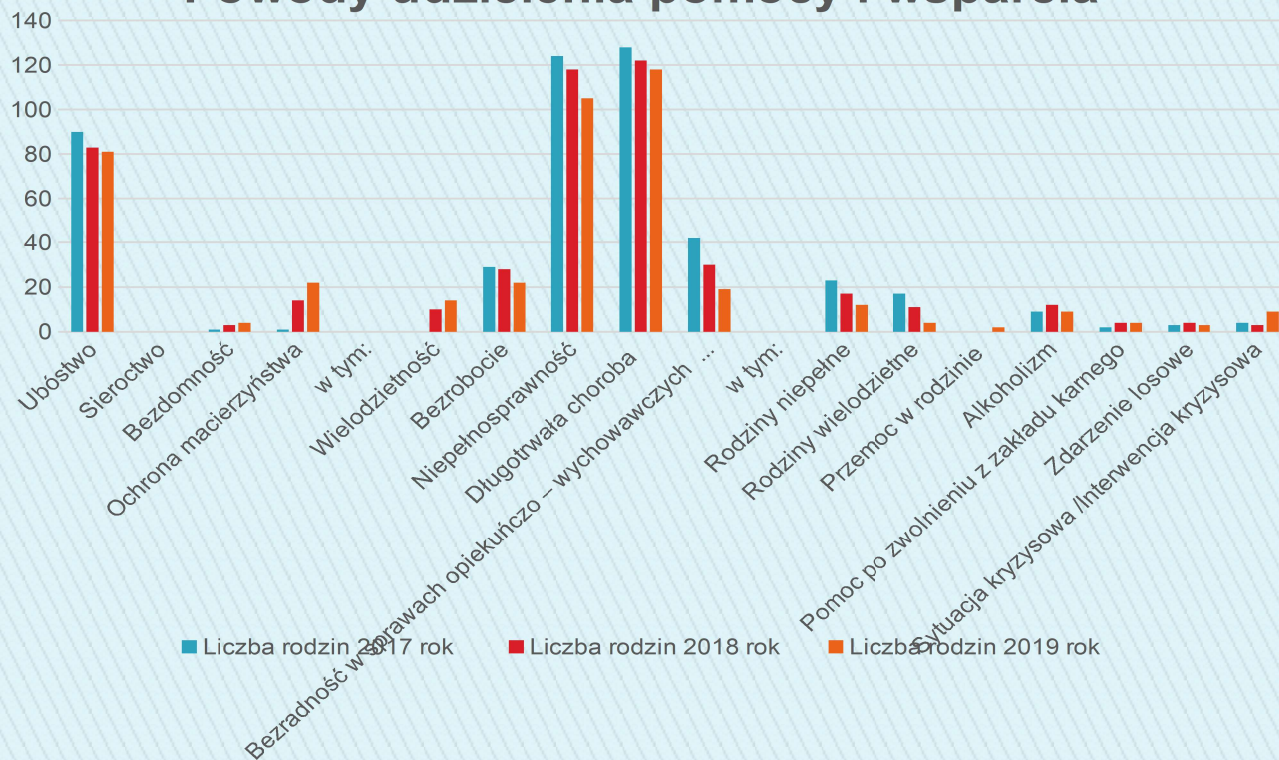
- Rzeczywista liczba osób (osoba, która korzysta z pomocy w ramach programu liczona jest tylko jeden raz).
- Źródło: dane ze sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2019 r.

Powody udzielania pomocy rodzinom w latach 2017 - 2019

- ▶ Na przestrzeni lat 2017 – 2019 nie uległy zmianie rodzaje przyczyn, z powodu których osoby, rodziny wymagały wsparcia ze strony Ośrodka.
- ▶ Najczęstszymi powodami pozostawania w trudnej sytuacji rodzin korzystających z pomocy społecznej były: długotrwała choroba, niepełnosprawność, ubóstwo.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin 2017 rok	Liczba rodzin 2018 rok	Liczba rodzin 2019 rok
Ubóstwo	90	83	81
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	1	3	4
Ochrona macierzyństwa	1	14	22
w tym:			
Wielodzietność	0	10	14
Bezrobocie	29	28	22
Niepełnosprawność	124	118	105
Długotrwała choroba	128	122	118
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.	42	30	19
w tym:			
Rodziny niepełne	23	17	12
Rodziny wielodzietne	17	11	4
Przemoc w rodzinie	0	0	2
Alkoholizm	9	12	9
Pomoc po zwolnieniu z zakładu karnego	2	4	4
Zdarzenie losowe	3	4	3

Powody udzielenia pomocy i wsparcia

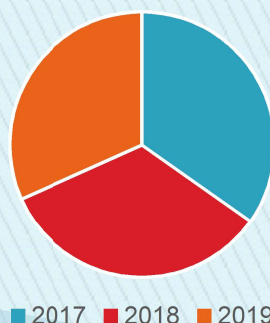
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OZPS

Liczba rodzin objętych pracą socjalną w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób
2017	442
2018	427
2019	403

W 2019 roku pracą socjalną objętych zostało 403 rodziny, (w których było łącznie 940 osób), w tym wyłącznie pracą socjalną 238 rodzin, (w których były łącznie 592 osoby). Praca socjalna ma na celu rozwinięcie lub wzmocnienie u klientów pomocy społecznej zdolności do samodzielnego funkcjonowania, aktywności i jest świadczona bez względu na dochód rodziny.

Liczba osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OZPS

Zrealizowane usługi opiekuńcze z podziałem na miejscowości w latach 2018 – 2019

- ▶ Podstawą świadczenia usług opiekuńczych jest decyzja administracyjna określająca: okres, wymiar godzinowy i miejsce świadczenia usług. Dzienna liczba godzin oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb Klienta.

Lp.	Miejscowość	Liczba osób	
		2018 rok	2019 rok
1.	Bibice	1	1
2.	Brzozówka	1	0
3.	Korzkiew	1	0
4.	Owczary	2	3
5.	Trojanowice	1	1
6.	Węgrzce	1	1
7.	Zielonki	1	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Struktura wiekowa osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych w latach 2018-2019

Lp.	Podział wiekowy	Liczba osób	
		2018	2019
1.	45+ - 60	1	0
2.	60+ - 70	1	0
3.	70+ - 80	2	4
4.	80+ - 90	3	3
5.	90+ - 100	1	1
Razem :		8	8

Powyższa tabela wskazuje, że z każdym rokiem pomocą w formie usług opiekuńczych obejmowane są coraz starsze osoby.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób
2017	15
2018	14
2019	13

Prawo do umieszczenia w DPS przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Inicjatywy na rzecz osób starszych Projekt „Małopolski Tele – Anioł”

W 2019 roku zrekrutowano 15 mieszkańców Gminy do projektu „Małopolski Tele-Anioł”, skierowanego do osób niesamodzielnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność potrzebują całodobowego wsparcia w postaci teleopieki oraz usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

- ▶ W 2019 r. Ośrodek podjął współpracę ze Spółdzielnią Socjalną Merchant, która w ramach programu Aktywizacji Społecznej Osób Starszych objęła bezpłatną pomocą 10 osób niepełnosprawnych z terenu gminy. Osoby te miały zapewnione bezpłatne usługi opiekuńcze, dostosowane indywidualnie do potrzeb.

ASOS 2014-2020

**Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020**

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Kampania na rzecz osób niesamodzielnych

skierowana jest do osób chorych, starszych, samotnych, niepełnosprawnych mieszkających w naszej Gminie.

”Koperta Życia” ma na celu umożliwienie sprawniejszego i precyzyjnego udzielenia pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia przez służby ratownicze.

Dzięki „Kopercie życia”, czyli zbiorze informacji o pacjencie, jego chorobach i przyjmowanych lekach, szanse na ratunek w przypadku interwencji w domu chorego zwiększają się wielokrotnie.

Aktywne formy wsparcia

Spotkanie Wielkanocne

Spotkanie Wigilijne

Polityka prorodzinna

Gmina Zielonki realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych oraz zasiłku dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych („500+”), świadczeń „Dobry Start” oraz świadczenia realizowanego na podstawie ustawy „Za Życiem”, ponadto realizuje zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

W 2019 roku gmina Zielonki wypłaciła 26 641 603,7 zł na świadczenia z zakresu polityki prorodzinnej. Najwięcej, bo ponad 23 mln to świadczenie 500+, z którego skorzystało 5 640 dzieci w 3 533 rodzinach.

Wypłacone świadczenia z zakresu polityki prorodzinnej w gminie Zielonki w roku 2019

Nazwa świadczenia	Liczba osób / rodzin objętych wsparciem	Kwota świadczeń
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	291 rodzin	1 199 566,70 zł
Świadczenie funduszu alimentacyjnego	41 rodzin	278 340,00 zł
Świadczenie rodzicielskie	42 rodzin	259 976,10 zł
Świadczenie „Dobry start”	2 446 wnioskodawców / 3 615 dzieci	1 083 300,00 zł
Świadczenie „Za życiem”	2 osoby	8 000,00 zł
Zasiłek dla opiekunów	4 rodziny	17 647,90 zł.
„Świadczenie „500 +”	3 533 rodzin / 5 640 dzieci	23 794 773,00 zł
Karta Dużej Rodziny	693 wydane karty	-----

Wybrane zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Mieszkanie chronione
(kuchnia)

Mieszkanie chronione (pokój)

Punkt Informacji i Wsparcia Rodziny

- ▶ W ramach funkcjonowania Punktu odbywają bezpłatne porady prawne środa 16.00 – 20.00
- ▶ porady psychologiczne wtorek 15.00-19.00

Wspieranie rodziny

- ▶ W ramach Programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019” zatrudnionych było 3 asystentów rodziny (1 i ½ etatu w skali roku), których wynagrodzenie było w części finansowane z budżetu Gminy oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- ▶ Asystenci rodziny współpracowali z 23 rodzinami, jedna z rodzin była objęta koordynacją poradnictwa zgodnie z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” oraz z 3 rodzinami biologicznymi, na rzecz powrotu małoletnich dzieci z pieczy zastępczej, pod opiekę rodziców.

- ▶ Ponadto asystenci udzielali wsparcia rodzinom, w których występowało realne zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
- ▶ Wsparcie najczęściej udzielane było rodzinom wieloprogowym borykającym się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, problemami w prowadzeniu gospodarstwa domowego, biernymi życiowo.
- ▶ W swojej pracy asystenci rodziny współpracowali z przedstawicielami różnych instytucji działających na rzecz poprawy warunków życiowych rodzin oraz w sytuacjach kryzysowych podejmowali działania zaradcze. Po zakończeniu współpracy z rodziną, nadal monitorowali jej funkcjonowanie przez okres kilku miesięcy.

Placówki wsparcia dziennego działające na terenie gminy Zielonki w 2019 r.

Lp.	Nazwa placówki	Podmiot prowadzący	Forma prowadzonej placówki	Liczba miejsc
1.	Placówka Wsparcia Dziennego „Miejsce rodzinne w Zielonkach”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonkach	Opiekuńcza, specjalistyczna, podwórkowa	30
2.	Świetlica Podwórkowa „Zielony Korzkiew” w Korzkwi	Stowarzyszenie Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Krakowska	Podwórkowa	15
3.	Świetlica Podwórkowa „Zielonki Zielonkach” w Zielonkach		Podwórkowa	15
4.	Świetlica Podwórkowa „Zielony Węgrzce” w Węgrzcach		Podwórkowa	15
5.	Placówka Wsparcia Dziennego „Aktywna Korzkiew” w Korzkwi	Fundacja Kształcenia, Wypoczynku i Rekreacji w Krakowie	Opiekuńcza, specjalistyczna, podwórkowa	30
			Suma:	105

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS Zielonki

Aktywność projektowo- konkursowa

W roku oceny Ośrodek realizował dwa projekty z Europejskiego Funduszu Społecznego:

❖ „Mały krok do szczęścia”

W 2019 r. do projektu zrekrutowano 22 osoby, których dominującym problemem była niepełnosprawność, długotrwała choroba. Osoby biorące udział w projekcie otrzymały wsparcie dostosowane do ich indywidualnych potrzeb. W ramach projektu uczestnicy mieli zapewnione wsparcie: psychologa, logopedy, rehabilitanta, kursy zawodowe, 4 wyjazdy szkoleniowe (2 dniowe), w ramach których prowadzone były m. innymi warsztaty (zarządzanie czasem, budowanie samooceny, współdziałanie w grupie, autoprezentacja, decyzyjność i motywacja osobista, poczucie własnej wartości, asertywność, trening umiejętności społecznych, skuteczna komunikacja).

❖ „Miejsce Rodzinne w Zielonkach”,

- W ramach projektu prowadzone były zajęcia w formie pracy podwórkowej, opiekuńczo-wychowawczej oraz specjalistycznej dla 30 dzieci
- W ramach zajęć w PWD pracowano także z rodzicami wychowanków (Szkoła dla Rodziców)

Prezentowane zdjęcia stanowią przykład realizowanych zajęć w PWD

Księżycowe Sny - to widowisko teatralne, które przygotowali dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego w Zielonkach. Z tym spektaklem pojechali do Szpitala Dziecięcego św. Ludwika w Krakowie. Sprawili, że chore maluchy miały okazję do radości i uśmiechu.

Dzień Niepodległości

Krakowskie Targi Książki

Zajęcia z robotyki

Wyjazd do Energylandii

Parada Smoków

Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonkach

Liczba pracowników	Łączna liczba pracowników GOPS (stan na dzień 31 grudnia 2019 roku)	Liczba kadry kierowniczej	Liczba pracowników socjalnych
Ogółem w tym:	32	1	10
Liczba kobiet	27	1	7
Liczba osób z wykształceniem wyższym	26	1	8

W 2019 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnione były 32 osoby w tym: kadra kierownicza 1 osoba, pracownicy socjalni 10 osób, pozostali pracownicy 21 osób.

Wnioski końcowe

- ▶ Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem pogładowym mającym ułatwić władzom gminy podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji.
- ▶ Rok 2020 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonkach kontynuacją realizowanych działań wynikających z ustaw nakładających zadania na Ośrodek.
- ▶ Dodatkowo podejmowane będą inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucje pomocy społecznej były skuteczne i efektywne.

Rekomendacje

Wspieranie aktywności i rozwijanie różnorodnych form wsparcia środowiskowego dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

- Podejmowanie działań przy pomocy zewnętrznych środków finansowych z projektów w ramach EFS
- Programów i konkursów finansowanych z budżetu państwa

Rozwój pracy socjalnej

- Stosowanie projektów socjalnych oraz kontraktów socjalnych.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

- Podtrzymanie współpracy w zakresie przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego w Gminie.

Podniesienie efektywności pracy z rodziną

- Wspieranie rodzin wieloproblemowych przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych

Rozwój działań aktywizacyjnych na rzecz osób bezrobotnych we współpracy z Urzędem Pracy Powiatu Krakowskiego

- Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, staże, prace społecznie użyteczne i inne).

Doskonalenie kadr pomocy społecznej

- Specjalizacja pracowników
- Wprowadzenie cyklicznej superwizji

Rozwój instytucjonalnych form wsparcia

- Kontynuacja funkcjonowania mieszkania chronionego
- Kontynuacja działalności placówki wsparcia dziennego w ramach projektu „Miejsce rodzinne w Zielonkach”

Rozwój instytucjonalnych form wsparcia

- Rozszerzenie działalności Punktu Informacji i Wsparcia Rodziny poprzez zatrudnienie psychoterapeuty i zwiększenie liczby godzin porad psychologicznych

- ▶ Należy podkreślić, że realizacja wszystkich zaplanowanych na 2020 rok zadań uzależniona będzie od aktualnej sytuacji epidemiologicznej związanej z pandemią koronawirusa.

